

prevedena i protumačena lanjske godine. Uvjereni smo da će hrvatska katolička javnost primiti i ovaj lijepi i dragocjeni dar zaslužnog profesora s ugodnošću i sa zahvalnošću. Dakako, bilo bi poželjnije da je auctor svoju knjigu štampao, jer bi time bio izbjegao ne malom broju štamparskih pogrešaka i drugih tehničkih nedostataka a javnost bi lakše koristila dragocjeni sadržaj nadahnute knjige uz ovako prikladni i stručni komentar. I. S.

Dr. JORDAN KUNICIC O. P., **Zrnca životne mudrosti**, izd. Hrv. knjiž. društvo sv. Cirila i Metoda, Zagreb 1965, str. 96.

Steta što je djelce izašlo u ovom povelikom knjižskom obliku. Da je kojom srećom tiskano u džepnom izdanju, moglo bi postati duhovni vademecum tolikih duša. Čovjek bi ga uzeo sa sobom, otvorio u časovima odmora i šutnje, pročitao pokoji od brojnih misli, zaustavio se kod kojeg misaonog odsjeka, i o tome bi razmišljao. Ovakvo je knjižica nepednosa da se nosi na put i ostaje samo sobno i stolno štivo.

A trebalo bi ovakvo djelce trajno imati uza se. U njemu je na aforistički način skupljeno preko tisuću "zrnca životne mudrosti". Nema važnijega životnog pitanja da se nije skrilo u deset sekcija što ih je auctor obuhvatio. Neke sentencije zvuče sasvim originalno, neke zbilja duhovito, neke su po stilizaciji oštre i dotjerane, druge običnije i svakodneve. Naći ćete gnoma koje se mogu takmičiti s Hipokratovim i La Rochefoucauldovim. Religiozne misli mjestimično idu tragom Pascalovim. Tu i tamo nalazite na pouku poput Gracianovih. Sve u svemu — djelo koje bi bilo korisno imati trajno uza se.

Cini se da su najuspjeliji oni dijelovi knjige koji rade o svakodnevnim problemima, kreću se oko naših svakodnevnih muka i ulaze u našu običnu psihologiju. Pisac time otkriva da je uvijek budan kad je pred njim čovjek. Ali čovjek u čijem srcu nalazimo dublje korijenje, koji traži trajnije odgovore. Tome čovjeku, refleksivnom i zabrinutom, pisac bratski donosi pune prgršti zlatnih zrna životne mudrosti. Ne zato da mu se divi, nego da u mjenjačnici duha tim mislima trguje i samoga sebe obogati.

Preporučujemo knjižicu svima. I svećenicima, da se posluže kod propovijedi i pouka. I laicima, da razmatraju svaki dan bar pokoji misao. Mudrost njihova života zastalno će porasti i sama postati zrnata i jedra. M. Š.

(1) KRESINA ANTONIUS, **De maturitate spirituali christiana iuxta S. Paulum**, Roma 1965, Pars dissert., str. 1—57.

(2) FUČAK HIERONYMUS, **Mandatum propheticum Jesu a Patre datum** (Jo 12, 49s), Roma 1965, Pars dissert., str. I—XVI + 38.

S radošću predstavljamo dvije odlične disertacije, iako samo djelomično izdane, dvojice negdašnjih slušača našeg Bogoslovskog fakulteta

koji su nakon viših teoloških i biblijskih studija doktorirali — prvi na Gregorijani, drugi na Franjev. bibl. studiju Antonianuma u Jeruzalemu. Obje se radnje odlikuju što su pisci sretno odabrali temu, strogo znanstveno je obradili, stručno probrali i iskoristili literaturu, doprinijeli osvjetljenju problematike o kojoj rade. Pokazali su dar za egzegete, što nam je osobito potrebno, da znaju, kako bi rekao sv. Pavao, »pravilno rezati« i lomiti »riječ Istine«: 2 Tim 2, 15.

(1) Radnja A. Kresine, svećenika pazinske biskupije i sadašnjeg profesora Bogoslovije u Zadru, svrstava se među one koje obrađuju temeljno pitanje duh. bogoslovlja: pojam kršč. duhovne zrelosti ili savršenosti. On je sistematski obradio što o tom misli sv. Pavao. Radnja mu se dijeli, nakon opširnog uvoda, u pet poglavlja od kojih su prva dva ovdje izdana. Steta što ovdje nije izdan i Uvod u kom Pisac, da bi došla kasnije do izražaja izvorna Pavlova misao, prethodno raspravlja o idealu zrela; potpuna čovjeka: u helenizmu, u SZ-u, u židovstvu Pavlova vremena (poglavitito kod Kumrana i kod Filona).

Kresina u 1. poglavlju podvrgava strogoj znanstvenoj egzegetskoj analizi sva mjesta sv. Pavla koja mogu doći u obzir kad se radi o kršč. duhovnoj zrelosti: Ef 4, 13 + Heb 5, 14 + 1 Kor 3, 6 + 13, 11 + 14, 20 + Gal 4, 3 + Fil 3, 15 i dr. U središtu njegova ispitivanja stoje nasuprotne riječi: *teleios-nepios* kojih je hrv. prijevod upravo u pitanju. No, možemo ovdje preteći Kresinine rezultate i te izrazе, od početnog k razvijenom značenju, u duhu Pavlovu prevesti: *teleios* = dovršen, potpun, savršen, zrio, duhovan (tj. čovjek u kojemu je duh, jer stoji pod utjecajem Duha, harmonički prevladao tjelesnost); *nepios* = djetinji (točnije: djetinjast), nerazvijen, nesavršen, nezrio (u kojem još neoduhovljena tjelesnost dolazi do izražaja).

U 2. poglavlju nas Pisac uvodi u podrijetlo i smisao Pavlove antiteze: *teleios-nepios*. Pošto je ustanovio da je susrećemo i inače u jeziku misterija — poganskih, starozavjetnih, krščanskih — Kresina tvrdi da ona kod Pavla ima drugo značenje te se ne da isključivo protumačiti iz terminologije misterijske ideologije. Pavlovu ćemo antitezu *teleios-nepios* bolje razumjeti iz tadanjeg pučkoga govora, ali iadavse iz samog idealnog i rječničkog blaga sv. Pavla. Kod njega ti izrazi dolaze u društvu drugih dvaju parova nasuprotnih izraza: a) *nedorastao* — *dorastao*; a još više, u duhu Sv. pisma, *sarkikos-pneumatikos*, tj. tjelesan (karnalan) — duhovan.

Rado bismo se tu zaustavili na pojedinostima, ali su oba izdana poglavlja tako krcata egzegetskim pojedinostima da je teško izdvojiti ovu ili onu temeljnu misao a da se ne osiromaši cjelina.

Steta što u štampanom izvatku nema malo opširnijeg zaključka u kojem bi Pisac završio svoju misao. Iz priložena sadržaja cijele radnje